

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Mi lesz?

Van kormányunk, melyre a néphatározat a főhatalmat ráruházta.

És vajjon van-e valaki, ki azt hiszi, hogy ezt a főhatalmat kizárólag a kormány gyakorolja?

Van a központban még nemzeti tanács, munkástanács, katonatanács.

A nemzeti tanács talán szükséges, mert a polgári társadalom kifejezője és mintegy közvetlen érintkező pont kormány és társadalom között, ha ugyan erre egy népkormányának szüksége van.

A munkástanács a szociáldemokrata szervezet vezérkara és ezenfelül valóságos főhatalmat gyakorol a kulisszák mögött, mert még a főhatalom is aggódva lesi határozatait; nem lesznek-e mások, mint amit a kormány akar. Szóval a munkástanács ma valahogyan állam az államban.

A kormány hadügyminisztere megbízható katonaságot akar szervezni, a katonatanács pedig ez ellen felvonultatja a budapesti helyőrséget és elkergetti a hadügyminisztert.

Behívtunk sok ezer katonát, de vezetőik kezéből kivesszük a rend megtartását egyedül biztosító fegyelmi hatalmat.

Kormányhatározatokban, plakátokon, vezércikkekben hirdetik a munka nélkülözhetetlen voltát és a munkások százazrei mosolyogva nem dolgoznak, hanem ehelyett a közzel akarják magukat eltartatni.

Üresek a műhelyek, de a korcsmákba folyik a leszerelési illetmény.

Minden intézményünk sorvad, züllik és ma-holnap teljes lesz a desorganizálás.

És miközben egyre több élő erőt, erkölcsöt, önbizalmat, hazaszeretetet veszít ez a szerencsétlen ország: felüti fejét és a romlásban, rothadásban egyre több tápot talál a *szociáldizmus örülete: a bolszevizmus!*

Miért nincs a kormány kezében erő? Miért nem érzi ebben az országban senkisémet, hogy köz-társaságunk kormánya vasakarattal, erős kézzel akar és fog rendet teremteni? Miért bénul meg minden szervező jószándék? Miért marad a polgári társadalom megszervezésének kívánsága csak lagymatag kijelentésben álló óhajlás? Miért nem akar, vagy nem mer ebbe senkisémet belefogni?

Miért szerveződhettek ezzel szemben szinte kormánytekintéllyel országszerte a szociáldemokrácia?

És amikor a szervezkedő, erősödő szociáldemokrácia ma politikai célzattal ezrével von magához olyanokat, kiket nem az elvi alap, hanem az egyéni érvényesülés vágya visz oda s magához vonzza százazrei a ma dolgozni nem akaróknak: nem gondolnak-e vezetői arra, hogy saját fundamentumukat döntik ki? Nem gondolnak-e arra, hogy a tanult munka szervezettsége még politikai érdekből sem tűrheti meg a dolgozni nem akarót?

És nem veszik-e észre ezek a vezető urak, hogy csuszik a talaj a lábuk alól, mert saját szervezetükben él és nő már a commune, a bolszevizmus?

Nem állok velük egy elvi alapon, de a szo-

ciáldemokraták értékes gondolatait, munkájuknak az életbe átment eredményeit, társadalomfejlesztő erejüket elismerem.

Nem ismerem azonban azt el, hogy ma lehetséges volna szociáldemokrata államot alakítani!

És ha lehetne, nálunk akkor sem lehetne! Mi ma legyőzött ország vagyunk és győzőink, kiknek hatalmába adtuk sorsunkat, kizárólag a polgári társadalmon alapuló államot akarják és fogják fentartani. Erre mutat a legvilágosabban, hogy az angol választásokon a polgári rend pártjai győzelmekkedtek.

Miért nem szervezkedünk tehát mi is? Miért nem gondoskodnak arról, hogy a polgári társadalomnak döntő szerepe lehessen az állam politikai életében? És miért nem történik semmi az irányban, hogy ne csak a politikai hatalom, hanem minden egyéb hatalom tulajdonos része azé a polgári társadalomé legyen, mely ennek az országnak tulajdonos többsége, azé, melyben minden jogok részese, de nem kizárólagos birtokosa lesz a szociáldemokrácia; azé, mely eddig fentartotta és egy újabb évezreden át is fenn fogja tartani a beleolvadó új osztályokkal hazánkat?

És ha nem is akarják a munka tulajdonos részét nekünk adni, ahhoz is feltétlenül jogunk van, hogy részesei legyünk a hatalomban összpontosuló munkának és vele a hatalomnak. Ez nemcsak jogunk, de részletetésünk, részvételünk feltétlen államérdek, mert lehetővé teszi az egyoldalú párt- vagy osztályuralom kiküszöbölését, biztosítja a konszolidációt, mert akkor minden itt

Letört nagyság.

(Magánjelenet.)

(Szinhely: butorozott, piszkos szoba, egy asztal, egy szék, egy ág. Az ágyban és széken ruhák széjjel szórva. Az asztalon egy kés, egy pohár. A szereplő 50 év körüli megtört férfi. Kopott, de nem rongyos ruhában az asztalhoz támaszkodva áll. Kezei karba téve, mély, fájdó gondolatokat elérülő tekintettel néz a közönségen át, amint a függöny felgördül.)

Pompában, ragyogó fényben éltem. Milliók szemében voltam tekintély. S csak egy nap, egy rettenetesen sujtó nap és a fényes nagyságból fénytelen lörpe semmi lett.

Miért is vágytam magas polcra? Miért akartam nagy lenni? amikor tudhattam volna, hogy minden nagyság magában hordja a kicsiségét is. Te balga!

Mint ifjú telve erős vágygal, mohóan törtetem fölfele. Fölértem. Ur lettem: nagy, hatalmas ur, sokaknak parancsolója... és büszkesége önmagamnak.

E nagyság mellé a tökéletes boldogsághoz elibém hullt a fény: a nő... Ez az örök rejtély, aki még a nagyságra is ragyogó fényt áraszt. Szép volt... gyönyörű volt, a nagysághoz illő illatos virág.

A nagyság, a fény, a hatalom mind így együtt! Azi hittem, a boldogság királya vagyok.

A tökéletes boldogság azonban egy napon véget ért. /x itéletnap volt ez. A magas polcraól

lezuhanam. A nagyság letört, a fény elillant... és nem maradt semmim, csak az életem, ez a rozoga taliga, amely egy kis göröngy okozta dőccenésre könnyen összeomlik.

A kéréllhetetlen sors rettentő erővel sujtott reám. Pedig az Isten boszualó haragját nem hitam magam ellen... Jog és igazság vezetett minden tettemben. Avagy talán csak egy szennyponc is akad életemben?... Nem! Nincs! Mégis bűnhődöm. Szenvedek. A hitem rendült meg a súlyos próba alatt. De csak nem a bűn, a gonoszság szelleme az embermértő örök hatalom?

Óh, hogy megbomlott az életem, és vele az agyam. S így élni? Oktalanság lenne. Élni az emberek kegyéből, tengődni, rimánkodni, könyörögni a mindennapiért. Nem! Így nem kellesz élni! Ugyis csak kacagnának rajtam, mint a nyomorulton, aki nagy voltam és mindenem volt. Most semmim sincs és senki se vagyok.

Borzalmas tudat...
(Az asztalon levő kést kezébe veszi. Reá néz. Egy-kicsit vár, majd magához veszi.)

— Ne félj... Ne reszkess!... A halál jön csak s elmúlik minden. Ne késlekedj! Csak nem akarsz élni, mint egy senki? A nagyságod, a fényed, mind a múlté... Légy te is azé.

(E pillanatban az utcán felhangzik a szent karácsonyi ének.)

„Mennyből az angyal lejött hozzátok pásztorok, pásztorok,

Hogy Betlehembe sietve menvén lássátok.

Istennek fia, aki született jászolban.

Ó leszen néktek üdvözítőtok valóban.”

(Az ének hallatára meglepődik, a kést leejti. Arcára boldogság ül. Halkan ismét beszélni kezd. Az ének mindig távolabbról hallatszik.)

— Karácsonyi ének. Hogy megkap. Megbomlott idegzetemre csepegtet balzsamot. Fáradt agyamba csap, mint a tűzláng s belop egy képet gyermekkoromból.

Kis-gyermekszoba. Kedves butorok. Drága anyám keze minden darabon. A szoba közepén gazdagon díszített karácsonyfa. Mellette ül édes jó anyám és én. Künn apró hópehelyek verdesik az ablakot; sivit, zug a szél. Bug mint az orgona s benn a szobában átjatos csendben felhangzik e szent karácsonyi ének.

Ó ma is az emberek milliója, zengi az ige megtestesülését, milliók szívéből fakad és száll az égbe hála és könyörgés. Ó ma mindenki boldog és örvend, csak az én lelkem vergődik és ég föld közötti, mint Judás lelke... De már érzem, hogy a lelkemben éledez a kialvónak hitt élet szikrája.

Ó erősödj, kapj lángra, égj, lobogj te csöpp életszíkra!

És te erős, hatalmas Isten, aki szit. Fiad megtestesülését, az ige teljével a boldogság fényözönét hirtetted az emberiségre, könyörgők emelj ki lelki válságomból, alkoss ujra és vezess... vezess a legszegényebb boldogok közé.

Molndr János.

létező szellemi erő, mely a mi oldalunkon a leg-
jobb, minden anyagi erőforrás öntudatosan, teljes
erővel és tele a jelenbe és jövőbe vetett bizalom-
nak az új államalakulás céljait fogja szolgálni és
lehetetlenül válik a mi velünk, az ország zömével
szemben folytatott politiká.

Dr. Sándorfi Kázmér.

HIYATALOS RÉSZ.

Ruházatbeszerzési segélyek kiutalása. A val-
lás- és közoktatásügyi miniszter I. évi november hó
18-án 207189. sz. alatt a *marczali* adóhivatalnál:
Puska Géza böhönyi, Ráth Gyula csákányi, Sebes-
tyén József gadányi, Vörös János mesztegnyői, Víz
István nagyszakási, Káuzli Gyula nemesvidi, Berke-
nyesi István somogyfajsi, Szántó László somogyám-
soni, Erdőssy Karoly tapsonyi, Kereszties József tót-
szentpali, Németh János vörösi lelkész, továbbá Keller
Lajos kéthelyi, Mózner József marczali, Simon József
marczali, Gazdag Ferenc nemesvidi, Vörös József tap-
sonyi, Bognár János tótszentpali segédlelkészek részére
egyenként 1000 (egyezer) korona személyük után meg-
állapított ruházatbeszerzési segélyt.

I. évi november hó 18-án 207187. I. sz. alatt a
devecseri adóhivatalnál: Hotwagner Pál ajkarendeki,
Racz Ferenc dabronyi, Derdak Lőrinc devecseri, Hor-
váth Tivadar felsőiskolai, Stágl Ernő halimbai, Felki
Viktor kislódi, Hamvai Antal noszlopi, Orban József
somszólósi, Antal Lajos somlóvásárhelyi és Románi
Viktor túskevényi lelkészek, továbbá Gvardian József
devecseri, Zarka József felsőiskolai, Horváth Béla ha-
limbai, Stirling János somlószőlősi segédlelkészek rész-
ére egyenként 1000 (egyezer) korona, Szabó Lajos
noszlopi segédlelkész részére pedig 1400 (egyezer-
négy száz) korona személyi ruházatbeszerzési segélyt.

I. évi november hó 18-án 207188. sz. alatt a
kaposvári adóhivatalnál: Farkas György bőszenfai,
Hajos Gábor hetesi, Pados József kadarkuti, Sinko-
vits Nándor kaposzentbenedeki, Tamási István ker-
cseligetűi, Szemerey János nagybajomi, Herbay Pál
szentibálázi, Karbuczy Károly szomajomi, Tihanyi
Péter tászári, Boór Antal toponári és Gyeny György
zselickislaki lelkészek, továbbá Horváth József, Biczi
Gyula, Ipics István, Wache Ernő kaposvári, Vicsz
Pál tászári és Novits István szentibálázi segédlelké-
szek részére egyenként 1000 (egyezer) korona szemé-
lyük után megállapított ruházatbeszerzési segélyt.

Folyó évi november hó 18-án 207190. sz. alatt a
pápai adóhivatalnál: Matzer Andre bakonyjádi,
Stenger Gyula csöti, Szentgyörgyi Ignác külsőváti,
Nagy Jenő lovaspataonai, Varga Sándor marczali, Scher-
mann József nagyannai, Fűz István nyáradi,
Pethő János pápakovácsi, Csaplár Antal pápasalamoni,
Gerstner Ignác pápateséri, Alasz Miklós ugodi, Leit-
geb József vanyolai lelkészeknek és Köves János
nagyannai, Németh Imre, Chapó Albert pápai, Zsig-
mond József pápateséri, Babarskik Gyula ugodi és
Futó Dezső vaszari segédlelkészeknek egyenként 1000
(egyezer) korona személyük után megállapított ru-
háztbeszerzési segélyt.

Folyó évi november hó 18-án 207191. sz. alatt a
sümei adóhivatalnál: Tüske József bezerédi, Tólos
Ede csabrendeki, Huszár Gyula góganfai, Majercsik
János káptalanfai, Vass Ferenc kehidai, dr. Kozma
Kálmán kisgörbői, Gyergyei Ferenc mihályfai, And-
alics Lajos nyíradi, Sellyei Imre pakodi, Szanyi Ferenc
sümegecsi, dr. Pályi József ukki, Osadinszky György
zalaiéri, Veledics Lajos tekenyi, Fülöp Antal zala-
koppányi, Jüngling Zoltán zalaszegvári, Schneller Jenő
zalaszegvári és Tanczos Kálmán zalaszentlászlói lel-
készek és Szűcs György csabrendeki, dr. Végh József,
Molnár Ernő sümei, Buday József sümegecsi, Ko-
vács Károly zalaszegvári és Budai Flórián zalaszent-
gróti káplánok részére egyenként 1000 (egyezer) korona
személyük után megállapított ruházatbeszerzési segélyt.

Folyó évi november hó 18-án 206681. sz. alatt a
szigetvári adóhivatalnál: Huber Gyula barcsi, Holló
Gyula nemetádi, Havas Mihály nemetújfalui, Fried-
rich Antal somogyhárságyi és Frey Géza szuloki lel-
készek s Udvardy Gyula és Koncz János barcsi ká-
plánok részére egyenként 1000 (egyezer) korona szemé-
lyük után megállapított ruházatbeszerzési segélyt.
Folyó évi november hó 18-án 207192. sz. alatt a
veszpremi adóhivatalnál: Unger Ferenc márkói,
Poosch Ferenc nagyhédkuti, Németh Gábor nagy-
vázsonyi, Zöld István szentgáli, Krizsek Alajos szent-
királyszabadjai, Mészáros Flórián tótvázsonyi, Somlyai
Ambrus városföldi, dr. Gyöngyösi Lajos vörösti lel-
készek s Gósy István városföldi káplán és Kőszeghy
Antal, Oross Lajos, Wohimut Imre veszpremi ká-
plánok, Grund István tábori lelkész részére egyen-
ként 1000 (egyezer) korona, továbbá Bugledics János,
Csendes Gyula, Egyri Jenő, Horváth Elek, Kárner
János, Novák Lajos, Szabó Sándor tábori lelkészek
részére egyenként 500 (öt száz), Horváth János és Ko-
ronczay István tábori lelkészek részére egyenként 1000
(egyezer) korona, az 1917. és 1918. évekre szóólólag
s végül dr. Pályi József ukki lelkészeknek az 1917. évre
visszamenőleg 500 (öt száz) korona személyük után
megállapított ruházatbeszerzési segélyt utalt ki, mely
összegek kifizetése iránt az illetményesek kellőleg fel-
bélyegzett s a kerületi esperesiől látamozott nyugtáik-
kal az illetékes adóhivatalhoz forduljanak.

A közalkalmazottak gazdasági és politikai szervezkedése.

A testületi szervezkedések chaotikus lábában
szervezetlenül, tétován, a kapkodás minden bélye-
gével homlokán áll Magyarország közalkalmazot-
tának félmilliónyi tömege! Tétován, mert a szer-
vezkedések láza készületlenül találta, fejtellenül,
mert nincs erős kéz, amely megmarkolja a gaz-
datlan gyepőt, kapkodva, mert nem lát tisztán a
gazdasági és politikai zürzavar közepette! Az előbb
említett jelenségek, ma már szinte törvényszerűen
ismétlődve, oly kirívó bélyegek, amelyek a köz-
alkalmazottak jövő magartatása, társadalmi s gaz-
dasági helyzetük szempontjából kétségkívül a leg-
sötétebb színben tüntetik fel e hatalmas, rendez-
etlen tábor!

Tévedés volna azt hinni, hogy a gazdasági
és politikai szervezkedés egyetlen keretet fölté-
lez! Tévedés, mert míg a közalkalmazottak anyagi
érdekeik megvédelmezése, sérelmeik orvoslása s
kívánásai teljesítése érdekében ugyanazon uton
haladnak, tehát egy egységes tömörülésbe von-
hatók, addig a múlt s a jelen tapasztalatai azt
mutatják, amint e lap hasábjain Babos Dezső
helyesen fejtette, hogy politikai állásfoglalás te-
kintetében egységes véleménynyilvánításra nem
képesek, ami természetesen abban találja magya-
rázatát, hogy minden közalkalmazott, vagy leg-
alább is nagy részük tudatosan gondolkodó, mű-
velt fő, önálló ítéletre képes ember, akiknek egyéni
véleményét lehet befolyásolni, de szubordináció
által elnyomni soha! Mindezekből nyilvánvaló,
hogy abban az egyesülésben, amely gazdasági és
együttal politikai célokért küzd, még ha az anyagi
érdekek összeegyeztethetők is, a politikai nézetek
különbözősége miatt a bomlás jelei fognak mi-
hamar mutatkozni!

Kétségtelen tehát, hogy szükség volna egy
olyan erős központi szervezetre, amely az ország
összes közalkalmazottait magában egyesíti, küzd
értük, de a politikai szempontokat kikapcsolja tel-
jesen működéséből! Ilyen szervezetnek látszik és
ígérkezik a Közalkalmazottak Soproni Tanácsa or-
szagos mozgalmából kiindulólal megalkult Köz-
tisztviselők és Altitestek Országos Kamarája, amely
a közalkalmazott-kérdést minden-partkeretől men-
ten akarja megoldani. Ezen szervezettel szemben
azonban — mint a közalkalmazottak legutóbbi
gyűlésén kiűnt — különösen azok a tisztviselők,
akik a háboru alatt a társadalmi proletariatus leg-
szánandóbb tagjaivá váltak, már eleve a legna-
gyobb bizalmatlansággal viseltetnek, azt hívnék,
hogy ez az új központi szerv csak új köntösbe
öltöztetett utóda lesz a szívóbi-lélekből megutált,
a tisztviselők érdekeit soha erőteljesen megvédeni
nem tudó régi egyesületeknek!

A másik központi szerv a Magyarországi
Közalkalmazottak Szövetsége szerves része a Szak-
szervezeti Tanácsnak s ezzel a szociáldemokrata
pártnak is, tehát — saját bevallása szerint —
tüzzel-vassal támogatja e pártot működésében!
Mivel azonban a szociáldemokrata pártnak csak
öntudatos, lelkes, érett szociálistákra van szüksége
s mivel jól tudja, hogy máriól-holnapra a köz-
alkalmazottak vegyes politikai nézetű nagy tömege
ilyenné nem lehet, egyelőre kikapcsolja a politikai
állásfoglalás kérdését s nem kötelezi tagjait arra,
hogy a szociáldemokrata pártba belépjenek. De
viszont léteznek arra, hogy tagjait röpiratokkal,
felolvasásokkal, könyvekkel jó szociálistákká ne-
velje!

A közalkalmazottak hajója tehát a szervez-
kedés hullámain kormányos nélkül ring! Két Éden
üde zöldje, csobogó forrása is integet fejtje, de
a habozó és széthúzó tömeg nem tud partot érni!
S ez alatt közeledik egy másik hajó, biztos kor-
mányossal és fegyvelmennyel, elszánt tömeggel, amely
nek futása biztos irányú s amely egyetlen nekí-
rohanással legázolhatja a tétovázó, eresztékében
már is ropogó közalkalmazott-tutajt, ha előbb
partra nem ér!

Pedig az adottak kétségtelemné teszik a célt:
megszervezni a közalkalmazottak anyagi és kultu-
rális érdekeit védő egyesületeket, erős, szociális
gondolkodású központi szervezettel az élen s poli-
tikai szabadságában érintetlenül meghagyni a poli-
tikailag amugy is széthúzó társadalmat.

Ami a közalkalmazottak, különösen a köz-
tisztviselők politikai és társadalmi magartatását és
állásfoglalását illeti, erre a válasz igen egyszerű!
A közalkalmazottak legnagyobb része az ország
polgárságának legöntudatosabb és legműveltebb
eleme. Egész múltja, gondolkodása, feilfogása a

polgári pártokhoz kapcsolja. Nem hihető, hogy ez
a társadalmi réteg, napok alatt, a szociális esz-
mének a forradalom alatt kiváltódott népszerű-
sége miatt feladná elveit. Vagy belép, a közalka-
mazott-kérdés megoldása tekintetében az egyetlen
kivezető utat a szociáldemokráciával való együtt-
működésben híven — a szociáldemokrata pártba,
aláveti magát annak a szigorú pártfegyelmeknek,
amely nem ismer és nem tűr egyéni meggyőző-
dést, vagy pedig marad, ami volt és ami tulaj-
donképen: polgár! És ha polgár, akkor kötelessé-
ge azt a pártot támogatni minden erejéből, amely
zászlójára tűzte amugy is a tisztviselői-kérdés ra-
dikális és legmesszebb menő megoldását és azt,
hogy a tisztviselői társadalom vissza nyerje az
anyagi gondoktól való teljes függetlenítése mellett
régie erjét, munkakedvét, és társadalmi pozícióját.
Ez a párt pedig, amelyhez saját speciális céljaink
és érdekeink szinte elválaszthatatlanul fűznek ben-
nünket: a Karolyi-párt! *Kacska László.*

Tanitógyűlés.

A vármegye tanítói újra összegyűltek köz-
gyűlésre mult szerdán. Kormányférfiak rendelkezé-
zésére történt az összehívás, mert a néphadsereg
szervezésénél a tanítóknak szántak fontos szerepet.
A hadügyminiszter személyében történt változás
azonban a tervet is megváltoztatta, vagyis a gyű-
lések megtartását országszerte visszarendelték. A
veszpremmegyei áll. tanfelügyelőség azonban a
visszarendelő táviratot oly későn kapta, hogy az
ötszáz főnyi megyei tanítószámot még táviraton
sem lehetett értesíteni. A tanítók tehát a vasúti köz-
lekedés nehézségei dacára is váratlanul szép szá-
mban jelentek meg. Szerencse, hogy az előkésztő oly
fontos tételket is tárgysorozatba vett, amelyek az
össztanítószámot is érdekelték s egyedül ezeknek
látargyalása is megérte a tanítók összejövetelét.

A gyűlést a meghívó két részre osztotta. Az
első gyűlés a vármegyei tanítószám gyűlése lett
volna a katonai ügyek tárgyalására, a második
pedig a Vármegyei Ált. Tanítótestületé, amelynek
még nem tagja minden vármegyei tanító. A kato-
nait szervezés ügyének kikapcsolása miatt azon-
ban az első gyűlés beleolvadt a másodikba, ame-
lyet *Göndör* Ferenc segédtanfelügyelő, az Általános
Tanítógyűléslet elnöke vezetett.

Komoly tárgyalású, lelkes, tiszta hazafias ér-
zéssel telített gyűlés volt ez, melynek szépséges
különlegében a tanítók meleg nemzeti érzése nyílt
vánt. Tartalmát emelte a tanítók nagy öröme
megjelent főispánnak, dr. *Rainprecht* Antalnak
nagyszerű beszéde, melyben a tanítók az ő szí-
vekből markoló ékezőszóival üdvözölte s amely-
lyel közmegelégedésre egyenlített ki az ellenérzést,
melyt a tanítókhöz intézett s félreértésből származott
körlevele váltott ki. Meggyőződött, hogy az előző
gyűlésen felvetődött személyes vonatkozás csak elvi
alapon maradt s a közgyűlés ezt is kikapcsolta s a
személyes vonatkozásban határozatot nem hozott.
A kormányhoz is küldött kézirát sem erre vonatkozott,
mert az csak a tanítószám üdvözölését tolmáczsoltta.
A tiszteletnek bensőséges, tiszta összhangját a főispán szavaiból s jól
ismert, a tanítószám érdekeit mindig lélek szerint
támogató cselekvéséből áradó őszinteség s meg-
győzés teljesen helyreállította.

A tárgysorozat összefoglaló tétele volt a
Vármegyei Ált. Tanítógyűlési újraszervezése, vagy
feloszlata. A közgyűlés a fennirtást, illetve az
átszervezést mellett döntött, kívánván, hogy az
egyesület életét az újidők szelleme hassa át.

Gubicza Lajos előadó az átszervezés alap-
elveit a következő irányeszmékben jelölte meg:
Figyelemmel kísérni, munkálja s érvényesíti
a neveléstudomány mindamaz irányelveit, amelyek
a haladó korszak célszerű s hasznos igényeit ki-
elégíthetik.

Munkálja a tanítói közérdeket minden vonat-
kozásban s a tanítók ügyeinek védelmében bátor,
öntudatos összetartással közreműködik.

Munkálja a tanítói s tanítási szabadságnak
érvényesítését s követeli a tanítók politikai függet-
lenségének sérthetlenségét.

Szervezetében tiszteli az egyéni politikai meg-
győződést s a magyar nemzeti politika irányításá-
ban s terjesztésében a magyar tanítói lélek izzó,
tiszta érzesével s megfellemlhetetlen akaratával szemé-
lyesen, adott esetekben testületi propagandával is
részt vesz. Tanító-képviselőik választását minden
erővel támogatja.

A vármegyei népoktatás irányításából s ellen-
őrzéséből tevékeny részt kíván s e végből törvé-

nyes intézkedést sürget, hogy a vármegyei tanító-egyesület mindenkor elnöke a vármegyei közg. bizottságnak tagja legyen.

Támogatja s irányítja a vármegyei s helyi népjóléti, közmívelődési s közgazdasági intézményeket.

Megalkotja a vármegyei Tanítók Házát.

Egyesületi lapot ad ki a tagok szellemi érintkezésének biztosítására s a szervezeti ügyek nyilvántartására végett.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta. A választmány s még tizenkét bizottsági tag e javaslat alapján módosítja az egyesület alapszabályait s elfogadás végett a majd egybehívandó alakuló közgyűlés elé terjeszti.

Az indítványok során *Barabás István* a főispánhoz intéz kérelmet. A rekviráló tanítók még ma sem kapták meg díjaikat. A Hadit érdemnyilatkozata szerint az 1917. évi járuléka már a törvényhatóságnál van. Intézkedett kér, hogy a terhes és sokszor gyűlöletes munkával megkeresett összeg a tanítók zsebébe jusson.

Bött Miklós távirati üdvözlést indítványoz a népkormányhoz a tanítói fizetésrendezés alkalmából. Ugyancsak kérte a főispánt, hogy a tanítók köszönetét személyesen is tolmácsolja s hogy a kormány figyelmét a rend és fegyelem fenntartására felhívja. Ilyen hazamentő munkában a közvélemény kormány minden faluban talál egy lelkes zászló hordozót: a tanítót.

A főispán meleg rokonszenvvel fogadta a két bizalmas kérelmet, melyeknek haladéktalan elintézését megígérte. Bizalmasan felszólította a tanítószágot, hogy akár személyes, akár közérdekű ügyekben, így a falusi rendezáshoz ügyben is hozzáforduljanak. A tanítók hálás eljenzessel vették ezt tudomásul. A lelkes hangulatú közgyűlés a himnusz elénekeltével zárult.

Előfizetőkhez!

Ezúttal egy évvel a súlyos nyomdai viszonyokra való hivatkozással kénytelenek voltunk e hasábon tudatni, hogy előfizetési díjainkat a háboru előtti 12 K-ról 16 K-ra emeljük fel. Az azóta elmúlt 1 év óta a viszonyok nemcsak nem javultak, hanem annyira rosszabbodtak, hogy lapunk előállításának költsége az egy évvel ezelőtti költségeknek több mint kétszeresére emelkedett. Kénytelenek vagyunk tehát a konzekvenciát olyképp levonni, hogy a megemelkedett kiadásoknak egy részét a közönségre hárítjuk át akként, hogy előfizetési díjainkat 1919. évi január hó 1-től kezdődőleg

egész évre 24 K-ra,
félévre 12 „
negyedévre 6 „

emeljük fel. Kérjük előfizetők további szives támogatását és a már eddig megküldött előfizetési díjaknak a fenti összegekre való kiegészítését.

Hazafias üdvözléssel

Veszprémi Hirlap
Veszprémvármegye
kiadóhivatalai.

Városi közgyűlés. Veszprém város képviselőtestülete mult szerdán közgyűlést tartott. A polgármesteri bejelentések után meghallgatta a közgyűlés a Nemzeti Tanács intézkedéseit közvélemény, népjóléti s közéleti ügyekből. Ezek az intézkedések ez ideig 300 ezer koronába kerültek. A terhet a város folyószámlája viseli.

A hazatért katonákat gyámolító bizottság a népkonyhát átadta a városnak. A város átvette, a vezetőt pedig a bizalmi férfiak ajánlása folytán a tanács nevezi ki.

A közgyűlés rendezte a rendőrségi tisztikar és őrszemélyek fizetését. A másodosztályú őrszemélyzet kap 2400 kor. alapfizetést, 300 kor. lakbért, 400 kor. pótlékot s 1900 kor. háborus segélyt. Az elsőosztályú őrszemélyzet fizetése 3000 kor. alapfizetés, 300 kor. lakbér, 500 kor. pótlék s 2200 kor. háborus segély. Az alapfizetés három évenként emelkedik. A rendőrkapitány fizetése 14.500 korona lesz. Rendezve van a többi rendőrségi tisztviselő fizetése is. Az állami hozzájáruláson kívül mindez 140—150 ezer koronába kerül a városnak, amelyet a végleges intézkedésig ugyan-csak folyószámlára vesz fel függőköltségnül.

A kéményseprési díjakat a képviselőtestület az eddigi összeg háromszorosára emelte föl.

Több hadbavonult nem érkezett haza. A méltányosság azt követeli, hogy hozzátartozóik a megérkezés előtt megkapják a leszerelési összeget, vagy egy részét. Ez a feleségre 100, gyermeke-

kint még 40 korona. Legnagyobb segély 360 korona, amennyi a leszerelési díj. Ezt a város előlegezi, de illetékes helyen megtérítést kérélmzi.

A képviselőtestület rendezte az üzemi alkalmazottak fizetését is, a közmunkák foganatosítása ügyében pedig, hogy munkaalkalmat adjon, akképen intézkedett, hogy építési anyag hiányában egyelőre csak földmunkára szorítkozhatnak.

A közgyűlés előlegezte a városi tisztviselők gyorssegélyét s elhatározta, hogy a háborus éveket az előmenetelnél s a nyugdíjazásnál kétszeresen számítsák.

H I R E K.

— **Karácsony.** Ötödik éve várjuk már a szent békességet. Mindig csalódottan. Azt hittük, hogy ez az év meghozza óhajtatunk teljesedését. Másként történt. Odakünn elhallgattott a fegyver, de itthon félelem, aggodás meg bizonytalanság. Így volt az két ezer év előtt is. Jobbat vártak az emberek mint mi; sötétség és homály ilt a világon. A bethlehemi jászolyból jött a világosság, mely átalakította a földkerekséget. Hisszük, hogy az új világfejlődésben megint jelentős szereped lesz, ép azért köszöntünk szent karácsony!

— **A karácsonyi istentiszteletek.** Székes-egyházban az éjféli misén kívül d. e. 9 órakor lesz ünnepi szt. mise, mely alkalommal a püspök mondja a szt. misét, utána ugyancsak ő predikál. A délután fél 3 órakor tartani szokott szt. beszédet *Gosztolya János* negyedéves papnövendék mondja. Karácsony másodnapján d. e. 9 órakor szintén ünnepi mise lesz.

— **Nyugalmazott pénzügyigazgató.** *Horváth Iván*, veszprémvármegyei pénzügyigazgató harminckilenc éves hivatalos működés után nyugalmába vonult. Megértő, szépgondolkodó, hivatalos szeretetben, buzgalomban például szolgáló hivatalfőnök volt. Tisztelőinek, barátainak jókívánásaira kísérő a megérdemelt nyugalmába.

— **A ker. tisztviselőnek egyesülete** folyó hó 23-án délután 5 órakor az egyesületi helyiségben karácsonyfa-ünnepélyt tart, mely alkalommal a megválasztott beszédet mond. Ugyan-ekkor két szegény leányt fel fognak ruházni.

— **Köszönet.** A veszprémi angolkisasszonyok intézete a vásárbazár jövedelméből 100 K-t adományozott a városi kórházban ápolat szegény betegek karácsonyjárására. A kórház igazgatósága ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a nemesszívű adakozónak.

— **A Hangyaszövetkezet** előkészítő bizottsága a mult hétfőn ülést tartott *Horváth* központi igazgató jelenlétében. Véglegesen elhatározták, hogy a Temetőhegyen külön fiókot állítanak föl. Ennek céljaira szánt helyiséget meg is tekintették s azt igen alkalmasnak találták. Gondoskodás történt továbbá a transitó-raktár kiszemeléséről is. Amint a forgalmi s beszerzési viszonyok lehetővé teszik, a szövetkezet megnyílik. Először a temetőhegyi fiók megnyitására gondolnak.

— **Halálozások.** *Sidney L. Mizzi* konstantinápolyi ügyvéd, angol alattvaló, aki a háboru elején itt rekedt nálunk, hazautaztában spanyolbetegségben Zágrábban meghalt. A temperamentosos, szimpatikus ügyvéd Almádiában lakott. Városunkból sokan ismerték a világlátott, előkelő műveltségű urat. *Csitány Zoltán* berhidai gyógyszerártulajdonos f. hó 6-án 72 éves korában meghalt. F. hó 8-án temették el Berhidán. A vidék társadalmának kedvelt tagja dől ki benne.

— **Iparosok nagygyűlése.** A veszprémi iparospart f. hó 22-én délután 2 órakor pártgyűlést tart a város ház tanácstermében. A gyűlés egyetlen tárgya a harmincas bizottság által kidolgozott pártprogram javaslatának előterjesztése s jóváhagyása.

— **Az intézőbizottságból.** *Hajagos Imre* az intézőbizottság gyűlésén bejelentette a pékek kivánságát petroleumiutalás ügyében. Főlelített egy üzletalajdonost, aki több petroleumot kap, mint más pékek. Méltányos elbánsát kért. Hasonló kérelmet terjesztett elő a berkocsisok nevében is. Éjjeli inspekciora vannak kötelezve, de az éjjeli befogáshoz világító nem kapnak. Ehez való olaj kiutalását kérték. A bizottság a kérelmeket a polgármester hatáskörébe utalta, ugyszintén azt is, hogy a bóranyagot ne a város, hanem az iparos-tanács ossza ki az illetékes iparosok között. —

Kőszeghy Antal bejelentette, hogy valaki a Pribék-, Csatár-, Vértanu-, László-utcákban a villanysodronyokat leszedte, a Szél- és Fejlesztő-utcákban már villanyducok is hiányoznak. Kérdezte a polgármestert, hogy ki intézkedett ebben a dologban? A polgármesternek nem volt tudomása a dologról. Megígérte, hogy utána jár s intézkedik.

— **Szociális est a Legényegyletben.** A helybeli r. kath. Legényegylet f. hó 26-án, karácsony másnapján szociális estének szorozatát megkezdte. Az előadás az egyesület hosszú-utcai helyiségében a jelzett napon d. u. 6 órakor kezdődik. Az egyesület, mely a mai idők sokféle ellentétének harcában is egymást szeretve, támogatva, békésen dolgozik az „ora et labora” jegyében, szeretettel hív meg minden érdeklődőt. Jegyek jövő keddtől kezdve válthatók *Fekete Gyula* divatruzáletében és az előadás napján a pénztárnál, egy órával a szociális est kezdete előtt.

— **Eljegyzés.** *Szabó Marikát* Veszprémből eljegyezte *Kovács Lajos* felsőnyéki kereskedő.

— **A tanítógyűlés után.** *Göndör Ferenc* segédtanfelügyelő a december 3-iki tanítógyűlésről irt tudósításunkra helyesbítő sorokat küldött. Abban jelzi, hogy a nagyvárosi tanítótestületnek tudtára adta, hogy az ő nevét mozgalmukba nem lett volna szabad bevonnok. Jelzi továbbá, hogy a gyűlésen nem személyes vonatkozások miatt, hanem azért nem elnökölt, mert az nem az ő egyesületének, hanem az egyetemes vármegyei tanítószágnak gyűlése volt s ezt a felfogását jóval a gyűlés előtt a titkárnak, közvetlenül gyűlés előtt egyik veszprémi tanítónak, — aki őt az elnöklésre kérte, — kijelentette. Jelzi továbbá, hogy a gyűlés személyes vonatkozásban semmiféle határozatot nem hozott. — A tudósító megjegyzi, hogy a helyreigazítás megegyezik intencióival s a tudósítás tárgyi igazságaival. A tudósítás miniszterhez küldendő, személyes vonatkozásu táviratról is szólt. Erre vonatkozólag utólag is megjegyzi, hogy a gyűlés e távirat teljes felolvasása s elküldése ellen tiltakozott s a tárgyalásból kikapcsolta. Csak üdvözlő távirat ment a kormányhoz.

— **Uj orvos.** *Dr. Szommer Imre* veszprémidéki körorvos a harctérről hazaérkezett s orvosi működését megkezdette. Rendel naponként délután 2—4-ig Szabadi-ut 14. sz. 1. emeleti lakásban.

— **Bezárt iskola.** *Dr. Horváth Béla* városi főjegyző a közegészségügyi bizottság elnökével történt megállapodás után a helybeli kath. el. fiúiskolákat f. hó 17-től kezdődőleg jan. 7-ig bezárta, mert a tanítók által betegség miatt jelentett mulasztók száma a százat is meghaladta. A többi el. iskolát nem zárták be, illetve az ev. s a ref. iskolák bezárását csak a hét végére rendelték el, mikor már a karácsonyi szünet is elkezdődött.

Dr. Bibó Károly alispán, mert az igazgató osztályonkint 18—20 spanyolbetegről tett jelentést, az áll. polg. fiúiskolát is bezárta jan. 6-ig.

— **Összeiró-bizottság.** A kormány elrendelte, hogy összeírják azokat a volt katonákat, akik előzőleg is állandóan földmíveléssel foglalkoztak s akiknek vagy semmi, vagy öt holdnál kevesebb földjük van. A bizottság tagjai: *Polonyi György*, az iparosok részéről *Hajagos Imre* és *Steidl Antal*, a földművesek részéről *Klóc Mihály*, *Lennert Mihály* és *Répsdi József*. A bizottság elnöke *Bizfi Károly* tanácsos.

— **Változás a vasuti menetrendben.** A Máv. szombathelyi fűzetvezetősége úgy rendelkezett, hogy f. hó 17-től kezdve Jutas és Győr között hétfőn, szerdán, pénteken, szombaton, továbbá Jutas—Ujdombóvár között hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken közlekednek a vonatok. Ennek megfelelően változott meg Jutas és Veszprém között az egy vonatpár. A jelzett napokon a vonatok indulási ideje a régi maradt. A székesfehérvár—cellőmőki vonalon a személyforgalomban nem történt változás.

— **Lével.** Közérdekből, bár kivonatossan közöljük az alábbi levelet: Alig néhány napja csak, hogy aggodalmas szemmel olvasni voltunk kénytelenek a hatóság hirdetését, amely a vizsgálatás esetleg bekövetkezendő korlátozására vonatkozott. Ennek a puzta tájékoztatáson kívül bizonyára az is célja volt, hogy a felesleges vizparazástól óva intsem. Ma már szelében-hosszában hallani, hogy egyes házakban, attól való félelemben, hogy a vizsgálatás korlátozva lesz, napról-napra minden néven nevezendő áres hordót, kádát, fürdőkádat vízzel megtöltve tartanak, illetőleg naponkint újra töltnek. Nem lehet eléggé kárhóznati ezt a rut eszkimó-önzést. Nem más

ez, mint erkölcsstelen kapzsóság! Hisz világosan olvashattuk, hogy a korlátozást 24 órával előbb ugyanis tudomásunkra hozza a városi hatóság. Minek akkor hiábavalólag szaporítani a fogyasztást? Mindenért azt halljuk, hogy nem kapunk szemet, mindenütt világitást, vizsgálatast korlátoznak vetik alá. Mi még szerencsések vagyunk sok más várossal szemben. Miért ronja el e mostani állapotot egyeseknek, többeknek piszkos, felkiismeretlen önzése? Találjon rá módot és utat a hatóság, s őrizze ellen e kárhozatos pazarlást. Azért is, hogyha mulasztást talál, azt keményen megtorolja, ha pedig e hírek nem fődnek a valóságot, akkor pedig azért, hogy bizonyosságot szerezzünk a valóságról. Ilyen híreknek és hasonlóknak terjedése, főképp, ha azoknak csak némi alapjuk is van, amint sajnos a jelen esetben is kell, hogy legyen, legkevésbé sem előnyösen befolyásolják az amugy is felizgatott, ideges közhangulatot. *Egy hü olvasójuk.*

— **A polgári iskolai magánvizsgák reformja.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter úgy intézkedett, hogy a polgári iskolákban ezentúl háromszor lehet magánvizsgát tenni. Az első terminus december 15-től január 15-ig. Oly módon azonban, hogy a karácsonyi szünetben vizsgákat nem tartanak. A második terminus június vége, a rendes vizsgálatok után, a harmadik augusztus végén. A vizsgálatok díját is felemelték. Egy osztályról szóló vizsga díja 60, az összevont 90 K.

— **Statárium Somogyban.** A népkormány a kaposvári törvényszék területére a rögtönbíráskodást elrendelte. A statárium a büntetőjogilag a katonai kerületi parancsnokság alá tartozó személyekre is vonatkozik.

— **Hadirokkantak gyűlése.** A magyarországi hadirokkantak, özvegyek és árvák veszprémi fiókja f. hó 15-én d. u. 3 órakor tartotta alakuló gyűlését. A tisztikar a következőképpen alakult meg. Elnök Borbély József, alelnök Vincze József posta s-tiszt, titkár és jegyző Pölinger István 31. h. gy. e. főhadnagy, jegyző Kalauz Károly posta s-tiszt, ügyész dr. Hajós Zoltán, pénztáros Csepely Kálmán, ellenőrök Török Sándor és Pálnak József. — Elnök a tömörülés szükségességéről s annak előnyeiről tartott tartalmas megnyitóját után Vincze József alelnök azok érdekében emelt szót, akik nemüknél vagy koruknál fogva nem tudják hallatni könyörületét esengő szavukat. S ezek az özvegyek és árvák. — A választmány, elhatározta, hogy az összes vármegyei hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat felszólítja az egyesületbe való belépésre. Az érdeklődők a szükséges felvilágosítást, személyesen vagy levélben az egyesület helyiségében, a Magyar király szállodában megkaphatják. A gyűlés ugyanott minden vasárnap d. u. 3 órakor kezdődik.

— **Víz.** A város nagy utánjárással valamelyes szemet szerzett. A házvezetékek lezárása ezzel elhalasztódott. A közutakat legtöbb helyen már fölállították a legrosszabb esetre.

— **Ingatlanforgalom.** Veszprémben megvette Bokrossy Ferenc Perliáki Józsefné szántóját 2400 K-ért, — az országos gyermekvédő liga a városról legelőt 10.000, — Fekete Károly s neje öz. Fodor Lajosné kertjét 8500 K-ért. — Vidéken: Batatonalmadiban Babirád Árpádné megvette ifj. Pesti Lajos szőlőjét 7000, Schweiger Jenő megvette dr. Piliitz Antal rétjét 10.000 K-ért, Tóth Teréz megvette Kuhnarszky László szőlőjét 60.000, — Bánovits Kajetánné a veszprémi káptalanolt rétet s nádat 2736, — Lengei Sándor öz. Mészáros Mihályné szőlőjét 40.000 K-ért.

— **Cukor.** A január havi városi cukrot még a karácsony ünnepek előtt kiosztják az illetékes kereskedők útján.

— **A rendőrség újjászervezése.** A minisztertanács kimondotta a vidéki városi rendőrség újjászervezését. A legénység állománya a budapesti államrendőrség összájárndóságának kilencven, a rendőrtisztviselői ugyanannak nyolcvan szazalékát kapják 1919. január 1-től kezdve. A végrehajtási utasítás a legrovidebb idő alatt megjelenik. A vidéki rendőrség kiadtsága a minisztertanács döntését megnyugvással vette tudomásul.

— **Szegély hadiárvának s rokkantaknak.** A hadügyminiszter egyszerű segélyt utalványozott a hadiözvegyeknek, árváknak s a rokkantaknak s akképen rendelkezett, hogy a segélyt karácsony előtt kiosztják. A családok 150, a családtagok 50 K segélyt kapnak leányoknál 14-ik, fiúgyermeknél 16-ik életévig. A segélyt hétfőn délelőtt osztják ki a városkázán.

— **Zsir.** Sehogy sem apad a zsirjegyét igénylők száma, holott a sertésölés javában folyik. Legalább 2—3 szára teszük a házilag leölt sertések számát s ezzel szemben alig 15-en jelentették vissza a hatóságot. A közönség maga ellenőrzi azokat a kapzsákat, sivárelkűket, akik bár zsirosbódóneik telivé vannak — elhordják a hatóságot zsír az ellátatlanok elől. Az ilyeneknek méltán kijárna az a büntetés, amelyet a szerbek a rendfenntartás eszközei közé bevettek: huszonötöt arra a helyre, amelyik hátul domborodik. Itt említjük meg, hogy a zsír-sertés kevés s a város jan. közepe előtt alig jut újabb átvételhez.

— **Fosztogatás.** A Cser-erdő mellett lévő tűzvérségi löszraktárt fosztogatták. A rendőrségnek tudomására jutván, a nemzetiséggel együtt kivonult. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a cselekedet végrehajtói márkói és veszprémi (temetőhegyi) lakosok. Eddig 40 tettest kiderítettek, akiknél 60 ezer K értékű deszkát és egyéb faanyagot foglaltak le. Az ellopott összes faanyag értéke meghaladja a 200 ezer koronát. Amint halljuk, a bűnösök jelentékeny része jómódu ember, ép azért eljárásuk elegendő nem helyteléníthető. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást Márkón, Bandon és Herenden.

— **A statárium eredménye.** Közismert tény, hogy Somogy megyében kihirdették a statáriumot. Ennek az intézkedésnek mi is érezzük eredményét. A vármegye egyik járása most kapta meg koronilletményét Kaposvárról. A szállítmányok eddig mindig többé-kevésbé megdezsmálva érkeztek. Most történt meg először, — mióta a statárium érvényben van — hogy a kiutalt cukorküldemény teljesen érintetlen állapotban jutott hozzánk.

— **Zichy Béla gróf és a földosztás.** Zichy Béla gróf nagyvárosnyi uradalmából 1500 kat. hold földet ajánlott föl parcellázásra a földművelésügyi miniszternek. Somogy megyei birtokából pedig hasonló célra 4900 kat. holdat ajánlott föl.

— **A tanítók fizetésrendezése.** A kormány néptörvényt alkotott a tanítók fizetésrendezéséről. Az állami s nem állami tanítókat s tanítókat besorozták az állami tisztviselői fizetési osztályba és pedig 20%-ot a XI., 30%-ot a X., 30%-ot a IX., 20%-ot a VIII. osztályba, egy-egy fokozatban 9 évi várakozási idővel. A törvény beszámítja az 1893. év előtt eltöltött szolgálati éveket is. A szegénységet igazoló iskolafenntartók államsegélyt kerhetnek. Az óvónők létszámának fele a XI. s fele a X. fizetési osztályba kerül. Ugyanez a törvény rendezzi a tanítók nyugdíjügyét is, azonosan az állami tisztviselői nyugdíjtörvényével.

— **Az Apolló-moziban karácsony mindkét napján nagy kabaré előadások lesznek fővárosi művész társulattal. Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál hétfőn és kedden d. e. 10—12-ig és d. u. 2—4-ig. A részletes műsört a falragaszok jelzik.**

— **Rendőrségi hírek.** Zergi Margit lopás miatt fogháza itélő nő a fogházból megszökött és Habernokhn Ferencről ruhaneműket loptott.

A rendőrség elfogott egy Fischer Ottó nevű bécsi ügynököt, aki 200 orsó cernát akart árdrágitással eladni. A tiltott árut elkobozták tőle s megbüntették.

Budapestben két hónap előtt több nagyarányú betörés történt. A fővárosi rendőrség kinyomozta, hogy az egyik tettes Varga Ferenc veszprémi őrmester, aki egymaga 130 ezer K értékű selymet loptott. A detektívok letartóztatták. Megmotozása alkalmával adatokat találtak nála, hogy egy nagy szervezett budapesti betörő társaság tagja, amelynek autókát és más értékes dolgokat, ékszereket találtak. A banda Veszprémben is megfordult, de becsületére legyen mondva, Varga itt nem engedte betörni őket.

— **Érdekes határozat.** A székesfehérvári polgári politikai pártok egyesültek. Ebből az alkalomból kimondták, hogy minden körülmények között ragaszkodnak az ezeréves magyar állam területi épségéhez, a tulajdonjog szentségéhez, a vallás-zabadság és vallás egyenlőség elvi alapján álló valláskerkőcsi renndhez. — Ez így helyes, mert az új átalakulás nem rughatja el magát az ezeréves múltunkat. Másrésztől az állam, a társadalom talpköve az Istenbe vetett hit s a belőle folyó erkölcsi feifogás. Az eiv érvényre segítése a való élet egy szükséglete.

— **Ármegállapítás.** Az intézőbizottságok az egyes városokban egyre-másra üléseznek a még mindig magas árak leszállítása ügyében. Kaposváron a munkástanács és a kereskedők társulata

együttes tanácskozás után 40%-kal szállította le a közszükségleti cikkek árát — még a fosztogatás rémes eszjakája előtt, amely a statáriumot szerezte meg. — Székesfehérvártól is ez történt s a saját millióra teszi az árkülönbözetet a fogyasztók javára. — Pápáról is azt a hírt vesszük, hogy ármegállapító bizottságot küldenek ki az árak szabályozására. Sőt újabb hírek szerint az összes kereskedők kötelezték magukat, hogy a közszükségleti cikkek árát 50%-kal leszállítsák. Megsúrgatják egyébként az alispárnál az árvizsgáló bizottság kinevezését. Csak Veszprémben nem történik semmi. Heverünk tovább a közállapotok agyon hempergett madracán, amelyen egyik magas ár a másik mellett vágja, bőki az oldalunkat. Talán már meg lehetne vetni, puhábbá, kényelmesebbé tenni ezt az ágynál! Az intézőbizottság s a népjóléti bizottság karolja föl ezt a fontos ügyet s törekedjék, hogy főképpen a közszükségleti cikkek árai, no meg a munkáárak is ne főfélék csapongjanak, hanem a kevés pénzűek teljesítőképességéhez — lefelé szálljanak.

— **Drágább a trafik, még sincs:** December 21-től a trafik megdrágult. Legkisebb emelkedés 50%. Ez volt az oka, hogy a raktárakat nem töltötték meg s a nagytőzsdék rendelkezéseit mellőzték. A helybeli nagytőzsdé még dec. 18-án is azt az értesítést kapta Győrből, hogy áru nincs. Győrben tudniillik csak dohányraktár van, de dohánygyár nincs. Az árukat más gyárak után közzévételi. Ez az oka, hogy késedelmesebben jutunk trafikhoz, mint más városok, amelyeknek tőzsdéje dohánygyári központokból kapják az árukat. Az árdragulás az ismertebb fajoknál következő (a zárjelben a régi ár jelezük): cuba 4 (22), portorico 24 (16), vegyes külföldi 18 (12), britania 60 (36), media 76 (50), regalitás 72 (48), trabuco 66 (44), memfisz 18 (12), király 12 (8), hógly 12 (8), dráma 6 (4), pipadohány 22 (14), kapadohány 28 (18) filler, purzicsány 27 (18) kor., hercegovinai 24 (16) kor., szultánfő 75 (38) kor.

— **Hirdetmény.** Az 1918. évre szóló I—II. oszt. ker. adókievetési lajstrom f. évi dec. 23-tól kezdődő 8 napi közszemlére a városi adóhivatalban ki lesz tevé. Értesítjük az érdekelteket, hogy a lajstromot a fenti határidőben betekintethetik s néstani felelbezéseiket benyújthatják. Továbbá felhívjuk azokat a házbérvallomás-adásra kötelezetteket, akik házbérvallomásukat még nem adták be, hogy azt 8 nap alatt a városi adóhivatalban adják be. A városi adóhivatal.

— **Új zárórendelet.** A hivatalos lap közlése szerint a kormány elrendelte, hogy vidéken az üzletek reggel 7 órától délután 4 óráig, az élelmiszerüzletek reggel 6 órától este 6 óráig lehet nyitvatartani. Vasárnap és karácsony első napján az ipari s kereskedelmi árusítás egész nap szünetel. Ugyanezen a napokon a kenyér, tej, gyümölcs, főzelek- és zöldségtélek az ezek árusítására berendezett üzletekben reggel 6 órától d. e. 10 óráig árusíthatók. Karácsony előtt való vasárnap az üzletek déli 12-ig nyitva tarthatók. *Stalmérő üzletek,* amelyekben meleg ételt nem szolgálnak ki, szombat d. u. 2 órától hétfőn reggel 6 óráig akkor is zárva tartandók, ha az általános alkoholiálalom megszűnik. A vendéglőket szombat este 10 óráig, vasárnap d. e. 10 órától d. u. 3 óráig és este 6—10 óráig lehet nyitvatartani. Szilveszter éjjel a vendéglők és kávéházak zárórája éjfel után 1 óráig tart s bgr és sör korlátlanul kimerhető, pálinka azonban csak eredeti palackokban. A rendelet csütörtökön életbe lépett s megszécsse büntetéssel jár.

— **Igaz baráti és legőszintébb tiszteltemnek** kényszerítő hatása alatt nem mulasztatom el, hogy a közelgő karácsonyi ünnepek és újév alkalmából zavartalan boldog ünnepeket illetve ujesztendőt ne kívánjak mindazon 19. gyalogezredbeli honfiaknak, akikhez itt tartózkodásuk alatt részben baráti, részben pedig őszinte tisztelt és szeretet fűzött. Körmend, 1918. évi december 21. *Huszár Sándor* vendégios.

— **„Uj Nemzedék”** című politikai, közgazdasági és szepirodalmi hetilap legújabb száma nemesen egyszerű köntösbén, teljesen újjalakítva, még elevenebb szerkesztéssel jelent meg. Az „Uj Nemzedék”, amely eddig is a demokratikus eszmék szókimondó, bátorított harcosa volt, jelszavával: „annyi erőt, befolyást és becsületet minden gazdasági osztálynak, amennyit tisztess munkájával megérdemel”, nagy és széleskörű tábori biztsáit magának. A fiatal magyar újságírás publicisztika és szaktudás e legelőkelőbb közönye minden újságárusítónál és dohánytőzsdében kapható. Ára példányonként 1 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Duna-u. 6.

— **Értesítés.** Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a katonaságtól visszatérve, *Veszprém*ben, *Vár 1. sz.* alatti házban **kárpitos műhelyemet** újra megnyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, ugymint: **angol bőrgarnitúrák** többféle stílusban való készítését, **szalon garnitúrákat** a legfinomabb kivitelű, **modern ebéldíványok** és **ablakroletták** készítését, továbbá használt **diványok**, **matracok felújítását**, **paplan feldolgozását** és **ujjon készítését**, **függönyök felrakását** és **tapétázást**. Munkákat vidéken is elvállalok. A n. é. közönség szíves jóindulatát és pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel **Fabian József**, kárpitos és díszítő.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnikai legremekőbb specialitásokat. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22 Foghuzas • Műfogak • Fogtömés**

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Hü olvasó. A levelet közöltük. Kérjük, mások a nevét is szíveskedjék aláírni. Kívánságra a tudósításból ugyanis kihagyjuk, de nekünk a hír ellenőrzése végett tudnunk kell, hogy ki a szíves tudósító. Szolgáljon ez tudomásul másoknak is.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Punka Ferenc fűszerkereskedő és Tóth Margit leánya Irén, Etelka, r. kath. — Csete András állami gazdasági iskolai tanár és Sebestyén Ilona fia Lajos, András, ref. — Sipos Jenő máv. vonatkezelő és Varga Gizella fia Jenő, István, r. kath. — Vinglman Pál közmivesség és Takács Erzsébet fia István, r. kath. — Berki Erzsébet házicseléd leánya Erzsébet, ref. — Frikk István molnárszegéd és Tóth Hermina fia István, r. kath. — Horváth József máv. vonatkezelő és Horváth Gizella fia János, István, r. kath. — Vesztergom Erzsébet házicseléd fia József, r. k. — Vizes István közmivesség és Albert Erzsébet fia István, János, r. k.

Halálozás.

1918. január 20. Csete János tizedes a cs. és kir. 19. gy. e.-ben 46 éves, ág. h. ev. Voszatka Frigyes 11 éves, r. k. — Özv. Csicsi Mátyásné Hurda Rozália napszámosnő 80 éves, r. k. — Kozma Rozália 13 hónapos, r. kath. — Herman György konyhakertész 72 éves, r. k. — Tóth András Endre 17 hónapos, r. kath. — Özv. Márki Mihályné Sándor Erzsébet magánzó 72 éves, r. k. — Czeczey Erzsébet 12 éves, r. k. — Szedliák János temetőőr 48 éves, r. k. — Szabó János földmives 17 éves, ref. — Doma Gyula zenész 58 éves, r. k. — Gegyela Józsefné Szalai Mária napszámos neje 46 éves, r. k. — Csernyi Lajosné Szalai Rozália csizmadiaiparos neje 55 éves, r. kath. — Özv. Cziráky Jánosné Végbeli Mária magánzó 82 éves, ref. — Tóth János 4 éves, r. k. — Angyal Kálmáné Taschner Rozália máv. asztalos neje 28 éves, r. k.

Házasság.

Noé Ferenc földmives, r. k. és Hámann Erzsébet, r. k. — Hergovics József (özv.) fuvaros, r. kath. és Horváth Mária (özv.), r. k.

APRÓHIRDETÉSEK.

Dr. Pajzs-Szanatorium Székesfehérvár,

Zichy-liget. *Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratórium. Vér-vizsgálatok.*

Kovácsműhely felszerelés

azonnal eladó özv. **KELEMEN PÁLNÉ**-nál Nagyvácsnyban.

Családi házat kerttel vennék

Veszprémbe. Ajánlatokat kér dr. **FALLER ALAJOS** ügyvéd Zombor, Flórián-u. 32/a.

Schunda-féle cimbalmot

megvételre keresek. Cím: Egyházm. nyomda.

Használt, jó karban levő női fehérnemű, felső ruhák, téli és tavaszi kabát eladó. Jeruzsálem-utca 5. sz.

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, ^{Gizella-tér a.}) hirdetései.

A czégnél eladó:

Uj garambol-asztal golyókkal, dákókkal jutányosan eladó.

Megvételre keresünk:

3—4 szobas lakóházakat kerttel.

Szöllőbirtokokat villával.

Kisebb lakóházakat.

Galamb-utcában ház eladó. Azonnal átvehető. Butorozott hálószobaberendezés eladó.

Vasut mellett igen jövedelmező téglagyár eladó.

Almádban 3 szoba, verandás szép villa gyümölcsösrel eladó.

40 darab zsirnák és méznek való uj bödön eladó.

Buhim-utcában 3 szoba, konyha, pince, külön 2 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló ház eladó.

Hosszu-utcában bolt, 2 szoba és mellékhelyiséggel bíró ház sürgősen eladó.

40 hold szántó és 16 hold erdőbirtok eladó.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó.

1400 □-ötes villatelek **Arácsan**, közvetlen a vasut mellett villatelepen eladó.

A veszprémi határban egy 11 holdas szántóföld eladó.

Emeletes lakház, nagy üzlethelyiséggel a Fő-téren eladó.

A laktanya és temető mellett 11 hold szántóföld és házhely eladó.

Galamb-utcában ház 4 lakással, nagy udvar, gyümölcsös kerttel jutányosan eladó.

Kőbánya-utcában november 1-én beköltözhető új ház 11 ezer koronaért átadó.

Buhim-utcában 4 szoba, konyha és 2 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló eladó.

Székesfehérvárott egyemeletes 7 nagy lakással bíró ház a főtéren jutányosan eladó.

Nyitott-csukott fiakker, 2 ló és szerszám, egy szankó és egy fuvarkocsi eladó.

200 hold birtok 20 hold szöllővel eladó.

Uj és használt

fegyvereket,

pisztolyokat ad és vesz,

javitásokat **Szemerey János** elfogad **fegyverkereskedő, Veszprém**

Hölgyek figyelmébe!

A legelegánsabb

kosztümök, felöltők és **Paál Lajos** télikabátok **Kossuth Lajos-utca 12. szám**

alatti női divattermében készülnek.

Régi kabátokat divatossá átalakítok.

Kosztüm-, felöltő- és télikabát-szövetek az összes hozzávalókkal nálam kaphatók.

Egy elegáns, hosszú szép kék télikabát olcsón eladó és nálam megtekinthető.

Lakásberendezési tárgyak a lakásokban elhelyezve, vagy beraktározva, továbbá pincéknel borkészletek, nyaralók stb.

betörés

károk ellen biztosíthatók az Első Magyar Általános Biztosító Társaság veszprémi főügynökségénél, Szabadi-utca 3. sz.

Hazánk legelső templomberendezési

Alapított 1906. műintézet. Alapított 1906.

HOMORAY BÉLA

VESZPRÉM, Kádár-utca 15. szám.

Készíték mindenféle templom belső felszerelést. Régi berendezések átjavítását és aranyozását elvállalom.

Munkamegtéktetés, rajz és tervek díjmentesek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

KALAPOS-

üzletemet

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom férfi- és női kalapok javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot

kisebb-nagyobb tételekben; továbbá

füstölt husokat

és mindenféle élelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek Rajzszerék Papírok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rakóczi-tér 3. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizományosa.

Minden iskolában haszná-
lható tankönyvek
raktáron vannak, illetve
általá beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM,

a „Korona“-szálloda átellenében.

Készíték a szakmába vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becserélek és
azokat kijavítva, ismét eladom.
Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenn-
tartott jöhrű VARRÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább áruítom. —
Használt gépeket becserélek, javításo-
kat elfogadok. — Gépeket rövid-bb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönözök.

Veszek

mézet,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főter.)

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő.
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivite-
lelig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készíték. ZONGORÁK javítását és hang-
olását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése **VESZPRÉM** Güzella-tér 1.
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likörök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Délgyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különféle TEÁK

A legmegbízhatóbb

„Haj“ védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati cikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRIS JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 fűszer és 2
udvar. — Az utcáfelelő lakás bolthelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosánál.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők,
Likörök, Cognac,
Punes stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

KONZERVEK

Libamáj párnok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy **Veszprémben,**
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kívá-
natra árajánlattal szolgálók.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,

valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •